
Vergaderjaar 2000–2001 Nr. 1

---

28 011 (R 1696)

Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Burkina Faso inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen; Ouagadougou, 10 november 2000

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 5 september 2001

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 19 september 2001.

De wens dat het verdrag aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal wordt onderworpen kan door of namens een van de Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer of door de Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen onderscheidenlijk van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 19 oktober 2001.

Overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, eerste en tweede lid, en artikel 5, eerste en tweede lid, van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer U hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen het op 10 november 2000 te Ouagadougou totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Burkina Faso inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen (Trb. 2001, 14)¹.

Een toelichtende nota bij dit verdrag treft U eveneens hierbij aan.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 19 september 2001 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
J.J. van Aartsen

---

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.

TOELICHTENDE NOTA

Algemeen

In deze nota wordt mede namens de Ministers van Buitenlandse Zaken en van Financiën het op 10 november 2000 te Ouagadougou tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en Burkina Faso inzake de bevordering en de wederzijdse bescherming van investeringen toegelicht.

Een verdrag inzake de bevordering en bescherming van investeringen heeft tot doel investeringen over en weer bescherming te bieden ter aanvulling van de bescherming op grond van de wetten en regelingen van de verdragspartijen en onder andere daarmee zulke investeringen te bevorderen.

Het overleg inzake het onderhavige verdrag heeft plaatsgevonden op initiatief van Nederland.

Het verdrag, dat gebaseerd is op het Nederlandse modelverdrag, garandeert non-discriminatoire behandeling van investeringen en een vrije transfer van betalingen verband houdend met een investering. Er worden tevens regels gesteld omtrent onteigening van een investering en eventuele geschillen kunnen aan onpartijdige internationale arbitrage worden onderworpen.

Economische situatie in Burkina Faso

Burkina Faso is één van de armste landen ter wereld. Ruim 80% van de werkzame bevolking is actief in de landbouw. De industrie bestaat nog voornamelijk uit door de overheid beheerste onrendabele bedrijven. Sinds 1991 wordt met de Wereldbank een structureel aanpassingsproces uitgevoerd. Dit wordt zodanig goed geïmplementeerd, dat Burkina Faso één van de eerste landen was die toegelaten werden tot het HIPC (Heavily Indebted Poor Countries)-initiatief voor schuldverlichting van de Wereldbank.

De devaluatie van de munt (de CFA-franc) van Burkina Faso in 1994 heeft positief uitgewerkt op de economie van dat land. Met name de rijst- en katoenboeren, evenals de veehandel profiteren van de devaluatie. De regering van Burkina Faso voert een beleid dat gericht is op privatisering en het stimuleren van de vrije handel, teneinde de weg te effenen voor toekomstige investeringen.

Definitieve economische cijfers over het jaar 2000 zijn nog niet beschikbaar, maar ramingen van de Economist Intelligence Unit geven aan dat deze naar verwachting in lijn zullen zijn met de gegevens over 1998 en 1999. De economische groei was in 1999 bijna 6% (hoger dan de bevolkingsgroei). De inflatie, die in 1995 nog bijna 8% bedroeg, is inmiddels bedwongen en in 1999 was zelfs sprake van een lichte deflatie. De verwachtingen voor de komende jaren zijn relatief gunstig met een verwachte voortgaande economische groei van ongeveer 4 tot 6% per jaar, bij een licht oplopende inflatie van ongeveer 1,5 à 3% per jaar. Het tekort op de lopende¹ rekening bedroeg de laatste jaren ongeveer US \$ 250 miljoen per jaar. Het bruto nationaal product wordt geraamd op ruim US \$ 2,5 miljard in 1999 en het inkomen per hoofd van de bevolking op US \$ 223 in dat jaar. De buitenlandse schuld bedroeg in 1998 ongeveer US \$ 1,4 miljard.

De uitvoer van Burkina Faso, die voornamelijk bestaat uit katoen, goud en landbouwproducten, wordt voor 2000 geraamd op ongeveer US \$ 220 miljoen (1999: US \$ 255 miljoen). De invoer van Burkina Faso in 2000 bedraagt ongeveer US \$ 610 miljoen (1999: US \$ 605 miljoen) en bestaat hoofdzakelijk uit machines, voedingsmiddelen en olie.

¹ Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt (artikel 25a, vierde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State).

Bilaterale economische betrekkingen

In de betrekkingen tussen Burkina Faso en Nederland neemt de ontwikkelingssamenwerking een belangrijke plaats in. Burkina Faso maakt in het Nederlandse ontwikkelingssamenwerkingsbeleid deel uit van de regio Sahel en overig West-Afrika. Sinds 1975 is Burkina Faso een concentratieland van het Nederlands samenwerkingsbeleid. De totale Nederlandse uitgaven voor ontwikkelingssamenwerking ten behoeve van Burkina Faso bedragen ongeveer f 45 miljoen per jaar. Sectoren waarop de hulp zich richt zijn: voedselzekerheid, milieu, drinkwater, onderwijs en gezondheidszorg.

De economische betrekkingen tussen Nederland en Burkina Faso zijn beperkt van omvang. De Nederlandse invoer uit Burkina Faso is met een waarde van f 2 miljoen in 1999 te verwaarlozen (1998: f 2,6 miljoen). In 1999 bestond deze voornamelijk uit landbouwproducten (vooral groenten en fruit). De Nederlandse uitvoer naar Burkina Faso bedroeg in 1999 bijna f 20 miljoen (1998: bijna f 27 miljoen) en bestond vooral uit melk en melkproducten, tweedehands kleding, chemische producten en vervoer-materieel. De jaarcijfers over 2000 over de bilaterale handel met Burkina Faso zijn nog niet beschikbaar maar de cijfers over de bilaterale handel in eerste negen maanden van 2000 geven een vergelijkbaar beeld als in dezelfde periode van 1999. De Nederlandse investeringen in Burkina Faso zijn nog beperkt, maar onlangs heeft een Nederlandse investeerder f 10 miljoen geïnvesteerd in de telecomsector in Burkina Faso.

Koninkrijkspositie

De regeringen van de Nederlandse Antillen en van Aruba hebben te kennen gegeven medegelding van dit verdrag te wensen.

De regering van de Nederlandse Antillen beschouwt Burkina Faso als een potentiële markt voor export en dienstverlening door bedrijven in de Nederlandse Antillen. Investeringsbeschermingsverdragen kunnen een stimulans betekenen voor de totstandkoming van buitenlandse investeringen en joint-ventures.

De regering van Aruba streeft naar diversificatie van de economie en ziet daarbij het aantrekken van buitenlandse investeringen en het bevorderen van de handelsbetrekkingen van Aruba als belangrijke instrumenten. Het vastleggen van bindende normen inzake de behandeling van de investeringen in een investeringsbeschermingsverdrag wordt gezien als een van de middelen ter verbetering van de concurrentiepositie van Aruba.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1 geeft een omschrijving van diverse in het verdrag voorkomende begrippen. Het verdrag dekt zowel directe als indirecte investeringen (investeringsgedaan door een in het gastland opgerichte rechtspersoon of door een rechtspersoon opgericht in een derde land die onder toezicht staat van een onderdaan van de andere verdragspartij). De omschrijving van de term investeringen (artikel 1, onderdeel a) is niet limitatief.

Artikel 2 bevestigt de bevoegdheid van de verdragspartijen om over de toelating van investeringen te beslissen.

Artikel 3 gaat over de behandeling die investeringen op het grondgebied van de andere partij zullen krijgen. Er wordt voorzien in eerlijke en rechtvaardige behandeling van de investeringen en in een verbod tot het nemen van onredelijke of discriminatoire maatregelen jegens de investeerder. Dit wordt nader gespecificeerd als de meest gunstige van de behandeling die investeringen van eigen onderdanen of die van derde landen genieten. De voordelen die aan onderdanen van derde landen worden gegeven in het kader van een douane-unie, een economische

unie, monetaire unie of een vergelijkbare instelling, behoeven niet aan onderdanen van de andere verdragspartij gegeven te worden.

Artikel 4 voorziet met betrekking tot belastingen, heffingen en dergelijke en fiscale voordelen in een behandeling van de investeringen die niet minder gunstig is dan de meest gunstige van de behandeling die investeringen van eigen onderdanen of die van derde landen in gelijke omstandigheden genieten, alsmede in een aantal uitzonderingen op dit beginsel.

Artikel 5 garandeert dat alle betalingen die verband houden met een investering kunnen worden overgemaakt in convertibele valuta zonder beperking of vertraging. De opsomming van categorieën betalingen is niet limitatief. Dit artikel garandeert eveneens vrije transfer van de in artikel 7 bedoelde compensatie voor verliezen als gevolg van bijvoorbeeld oorlog of revolutie.

Artikel 7 omschrijft de voorwaarden die het onrechtmatig karakter ontnemen aan maatregelen die leiden tot onvrijwillig bezitsverlies van een investering. Er worden waarborgen gegeven voor de betaling van een rechtvaardige schadeloosstelling, waarbij de werkelijke waarde van de investering bepalend is en waarbij een vertraging in de betaling daarvan tot compensatie leidt.

Artikel 8 bevat de erkenning van subrogatie met het oog op een uitkering wegens niet-commerciële schade uit hoofde van een investeringsverzekering, zoals op grond van de Regeling herverzekering investeringen.

Artikel 9 behandelt de geschillenbeslechting tussen de investeerder en het gastland, ook wel «diagonale arbitrage» genoemd. De verdragspartijen stemmen er op voorhand mee in dat een geschil op verzoek van een investeerder wordt onderworpen aan internationale arbitrage. Een geschil kan worden voorgelegd aan het Internationale Centrum voor Beslechting van Investeringsgeschillen (ICSID), op grond van het op 18 maart 1965 te Washington tot stand gekomen Verdrag inzake de beslechting van geschillen met betrekking tot investeringen tussen Staten en onderdanen van andere Staten (Trb. 1966, 152, laatstelijk Trb. 1994, 126), hierna ICSID-verdrag. Rechtspersonen, die onderdaan zijn van een verdragspartij en die voordat het geschil optreedt onder toezicht stonden van een onderdaan van de andere verdragspartij, worden in overeenstemming met artikel 25, tweede lid, onder b, van het ICSID-verdrag beschouwd als onderdaan van de andere verdragspartij.

Artikel 10 bepaalt dat het verdrag ook van toepassing is op investeringen die vóór het tijdstip van inwerkingtreding van het verdrag zijn gedaan.

Artikel 12 omschrijft de behandeling van een geschil tussen verdragspartijen. De voorzitter van het arbitragetribunaal, bedoeld in dit artikel, moet een onderdaan zijn van een derde land (eerste lid). In het vijfde lid is bepaald dat het tribunaal beslist op basis van eerbied voor het recht.

Artikel 14 geeft aan dat het verdrag een looptijd heeft van 15 jaar, waarna het stilzwijgend wordt verlengd met periodes van telkens 15 jaar, behoudens opzegging met een termijn van zes maanden. In het geval van opzegging zal een overgangsregeling van 15 jaar gelden ten aanzien van vóór de beëindiging van het verdrag gedane investeringen (derde lid).

De Staatssecretaris van Economische Zaken,
G. Ybema